

Почнувањето со работа на гигантот во автомобилската индустрија "Џонсон контролс", како и стартот на втората гринфилд инвестиција преку изградбата на фабриката на "Џонсон Мети", дефинитивно на македонската стопанска карта ќе ѝ дадат нов лик. Пред сè, зашто првата фаза на инвестицијата тежи околу 50 милиони евра, а се очекува втората фаза да почне веќе по три години. Се најавуваат 700 нови работни места. На овој начин во моментот тоа е најголемата странска инвестиција во земјата.

Така, ако досега како држава бевме препознатливи по производството на домати, краставици и евтини панталони, за само година или две, извозната понуда на Македонија ќе добие досега незамисливи адути. Станува збор за готовите производи на овие два светски брэнда, кои дефинитивно ќе ја изменат досегашната лепеза производи "Made in Macedonia".

Пишува: Арсен КОЛЕВСКИ

АВТОМОБИЛСКА

Светските компании си го знаат теркот како да намиришаат поволна бизнис клима. Начинот на кој фирмите одлучуваат каде ќе инвестираат, одамна е познат и, што е најважно, веќе виден. Тоа вообичаено подразбира формирање список со земји кои исполнуваат определени општи стандарди за добра бизнис клима. Потоа на списокот на приоритети е и расположливоста на квалификувана и евтина работна сила, ниски логистички трошоци, поволни даноци итн. На крај се прави анализа на предностите и на недостатоците на одделни земји, што на површина ќе излезе дестинацијата која обезбедува најголема корист и можност за профитирање. Што би се рекло, веќе видена шема. Дај Боже конечно и ние да станеме дел од таа шема.

чекаат новиот инвеститор. Врвлица од камиони и градежни машини, просто да не ти се верува.

Вториот инвеститор во зоната гради на само неколку десетици метри наспроти "Џонсон контролс".

бројка од 500 вработени.

Компанијата веќе ги минала проверките на клиентите "Рено", "Пежо" и "Ситроен" и по извршената инспекција и успешното пробно производство, почнала со извоз.

Како и да е, државата полека ја подобрува деловната клима и дел од проблемите се отстранети, но сè уште се присутни проблеми кои мора да се решат.

Засага главен проблем е тоа што природниот гас сè уште не е пристигнат во зоната.

Тоа е обврска која Владата требаше да ја обезбеди уште пред да почне изградбата на фабриката. Сепак, извори од зоната велат дека гасната инфраструктура е изградена и природниот гас ќе може да се користи.

Имено, на голема врата во Македонија влегува најголемата инвестиција која ја има "Џонсон Мети" во Европа во последните 30 години. Слободната економска зона нуди одлични перформанси за фабрики за производство на делови за автомобилската индустрија.

Македонија е висококонкурентна според вкупните оперативни трошоци, кои се пониски за 20 до 40 отсто од соодветните трошоци во Унгарија и во Чешка, на пример.

ГРАД ОД ФАБРИКИ

За волја на вистината, инфраструктурата е обезбедена од порано. Во моментот се подготвува земјениот терен, што е нормално за секоја компанија пред да почне да гради. Според Марјан Јованов, директор на Дирекцијата на слободните економски зони, на влезот во зоната допрва ќе се гради управна зграда, во која ќе се смести администрацијата, за да биде во непосредна близина на инвеститорите. Ќе има и царински терминал, а во план е да се направи и директно патно поврзување со скопскиот аеродром "Александар Велики".

Неколку месеци порано, една друга светска компанија од автомобилската индустрија, "Џонсон контролс", почна со производство на делови за автомобили во слободната економска зона крај Скопје. Инвестицијата достигна вредност од 40 милиони евра, со можност да достигне

Сосема нормално, во вакви околности кога домашната јавност беше оправдано ориентирана на политиката и на случувањата околу влезот на Македонија во НАТО (до што, за жал, не дојде), на економски план се случува некој настани, кои до пред некоја година не можевме ниту да замислиме дека ќе се случат. Имено, веќе е потврдено дека во текот на овој месец британската компанија "Џонсон Мети" ќе почне со изградба на фабрика за автомобилски катализатори. Се очекува почетната вредност на работите да изнесува околу 50 милиони евра.

Во слободната зона "Бунарџик" забрано се подготвува теренот на кој денонвиве ќе се удрат темелите на фабриката за катализатори на "Џонсон Мети". Сликата на теренот е како во некогашните времиња - градежните работници, максимално раздвижени, работат да го пре-

ВНЕСОА ЗЕМЈАВА НА ТЕХНИЧКАТА КАРТА НА СВЕТОТ

Покрај ова, трошоците на работната сила во Македонија се меѓу најниските во европските земји. Работната сила е технички образована. Истовремено, универзитетите се подготвени да работат со инвеститорите на дообучување на студентите за добивање технички знаења, како во случајот на "Џонсон контролс".

кои се нивни деловни партнери, да им се придружат. На тој начин автомобилската индустрија има сериозни шанси да прерасне во стожер на економскиот развој на Македонија.

Според вицепремиерот Зоран Ставревски, значајно е тоа што Владата направи стратегиска одлука со која авто-

своја гринфилд инвестиција. Влезот на овие три автомобилски гиганти во Македонија ќе го означи почетокот на една успешна приказна. Приказна за Македонија како нова атрактивна инвестициска дестинација на светската карта на автомобилската индустрија. Конечно, тоа е почеток на една нова страница во развојот на македонската индустрија и економија во целина.

Ова е особено важно зашто автоиндустријата е најголем индустријски сектор во светот, кој учествува со повеќе од 10 отсто во БДП во развиените земји и вработува многу луѓе. Колку за илустрација, последните десет години приближно 20 милијарди евра се инвестирани во автомобилската индустрија на земјите од Југоисточна Европа.

Македонија веќе е на мапата на светската автоиндустрија. Автоиндустри-

Голем поттик за другите инвеститори е и фактот што раководството на британскиот гигант де факто гледа сигурност во Македонија. Дво-месечното пробивање на рокот е поради дополнителните калкулации за содржината на производната палета, која целосно ќе се извезува во ЕУ. Однапред е договорено производството на делови од автомобилската индустрија да почне во мај следната година.

"Џонсон Мети" е компанија која постои 200 години, има годишен профит од 12 милијарди долари и ангажира 10.000 работници во 50 земји во светот, каде има различни политички системи, со многу посериозни проблеми отколку во Македонија, но тоа сепак не им претставува никаква пречка за бизнисот. Или со други зборови, кој си знае си знае.

ПРОЛЕТ ВО МАКЕДОНИЈА

ПРИМЕРОТ НА "ЏОНСОН КОНТРОЛС" МОЖНО Е ДА ГО СЛЕДАТ И ДРУГИ СВЕТСКИ КОМПАНИИ

ЗГОЛЕМЕН БДП

Како и да е, важно е дека производството на "Џонсон контролс" и "Џонсон Мети" ќе го зголеми македонскиот БДП за околу 15 отсто. Но, тоа не е сè. Нивното доаѓање во Македонија ќе испрати јасен сигнал до многу светски компании,

мобилската индустрија ја претстави како клучен сектор за привлекување странски инвестиции.

Исто така, во согласност со најавите кои ги добивме за време на неодамнешната презентација на Македонија на Форумот за инвестиции во Вашингтон, уште една, трета голема компанија од автомобилската индустрија е на прагот да го соопшти влезот во Македонија со

јата има сериозни шанси да прерасне во темел на економскиот развој на Македонија.

Конечно, екстра повољните услови во слободните економски зони се една од компаративните предности кои ги има Македонија. На краток рок, стратегијата за привлекување инвестиции во автоиндустријата логично е да се фокусира на работно интензивните производи, базирани врз ниските трошоци на работната сила, како автомобилски ремени, воздушни перничкиња, сопирачки, катализатори, пластични делови, текстилни и кожни компоненти и сл.

Императивот е во прво време Македонија да се постави на мапата на светската автоиндустрија, да се привлечат поголем број компании и да се отворат повеќе работни места. Во втората фаза, фокусот треба да биде поместен кон производи со повисок квалитет и пософистицирани технологии. Користа од оваа стопанска бранша ја почувствуваа многу земји во транзиција, вклучувајќи ги, пред сè, новите автомобилски супер сили - Словачка, Чешка, Полска и Унгарија. Во дел од нив автоиндустријата учествува со 15 отсто во вкупното производство. И ваквата слика може да се повтори и кај нас. Тоа сега само од нас зависи.

ИСПРАТИ СМС **КУПИ ГО ВИСТИНСКИОТ ПОДАРОК**

1. На 075 14 14 42 испрати СМС со содржина*: **POD 075XXXXXX** каде што XXXXXX е бројот на твојата сакана личност.
2. Таа ќе добие анонимна порака со прашање - што би сакала да добие за подарок.
3. Почекај го нејзиниот одговор, а потоа „изненади“ ја со вистинскиот подарок!

СМС ПОДАРОК услугата чини 20 ДЕН. + 18% ДДВ
*со празно место, како во примерот

ИСПРАТИ СМС НА
075 14 14 42
20 ДЕН. + 18% ДДВ

СОНОВНИК

За толкување на твојот сон испрати СМС порака со следната содржина*: **SON** помн
Толкувањето го добиваш веднаш.
*со празно место како во примерот